

ЗАЯВА
про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки
проекту Програми соціально-економічного розвитку Сухополов'янської
сільської територіальної громади на 2022-2024 роки

1. Замовник: Сухополов'янська сільська територіальна громада Прилуцького району Чернігівської області (17542 Чернігівська область, Прилуцький район, с. Сухополова, вул. Чернігівська, буд. 32).

2. Вид та основні цілі документа державного планування, його зв'язок з іншими документами державного планування

Відповідно до пункту 3 частини першої статті 1 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку”, документами державного планування є стратегії, плани, схеми, містобудівна документація, загальнодержавні програми, державні цільові програми та інші програми і програмні документи, включаючи зміни до них, які розробляються та/або підлягають затвердженню органом державної влади, органом місцевого самоврядування.

Програма соціально-економічного розвитку Сухополов'янської сільської територіальної громади на 2022-2024 роки (далі – Програма) є документом державного планування, який розроблено на підставі Законів України “Про місцеве самоврядування в Україні”, “Про засади державної регіональної політики”, “Про стратегічну екологічну оцінку”, наказу Мінрегіону від 30.03.2016 № 75 “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації прогнозних та програмних документів соціально-економічного розвитку об'єднаної територіальної громади”.

Програма розроблена для забезпечення реалізації першого етапу Стратегії розвитку Сухополов'янської сільської територіальної громади на період до 2027 року (далі – Стратегія).

Підготовку Програми проведено на основі результатів аналізу економічного та соціального розвитку територіальної громади, наведених у Стратегії, а також з урахуванням результатів опитування мешканців та підприємців територіальної громади, проведеного у вересні 2021 року.

У Програмі враховано пропозиції структурних підрозділів сільської ради та представників Робочої групи з підготовки проекту Стратегії.

З урахуванням результатів аналізу соціально-економічного розвитку територіальної громади у Програмі виокремлено три основні групи проблем, що стримують розвиток територіальної громади та потребують розв'язання в рамках Програми:

- 1) низька інвестиційна активність, безробіття, відсутність робочих місць;
- 2) низький рівень розвитку інфраструктури, що погіршує комфортність проживання в громаді та якість послуг;
- 3) відсутність можливостей для розвитку та самореалізації людини в громаді.

Програма містить завдання та заходи, що мають забезпечити досягнення стратегічних цілей розвитку громади, визначених Стратегією:

- 1) прискорення економічного розвитку територіальної громади та створення нових робочих місць;
- 2) створення комфортних та безпечних умов для проживання;
- 3) створення сприятливих умов для гармонійного розвитку та самореалізації людини в громаді.

Для підвищення ефективності реалізації Програми передбачається розроблення та прийняття цільових галузевих програм, а саме Програми розвитку та підтримки сільського господарства на території громади; Програми розвитку доріг; Програми благоустрою територіальної громади; Програми освітлення вулиць; Програми “Питна вода”; Програми підтримки та розвитку медико-санітарної допомоги в територіальній громаді; Програми молодіжного розвитку; Програми розвитку туризму на території громади; Програми культурного розвитку та ін.

Основою для розробки завдань і заходів Програми є технічні завдання, визначені у Стратегії, розроблені з урахуванням результатів опитування мешканців територіальної громади та відібрані Робочою групою з підготовки проекту Стратегії.

Програма пов’язана та узгоджується з наступними документами державного планування, зокрема:

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2027 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2020 № 695, та планом заходів на 2021-2023 роки з її реалізації, затвердженим розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12.05.2021 № 497;

Цілями сталого розвитку України на період до 2030 року, затвердженими Указом Президента України від 30.09.2019 №722;

Стратегію сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року, затвердженої рішенням двадцять п’ятої сесії Чернігівської обласної ради сьомого скликання 28.10.2020 № 43-25/VII, та плану заходів з її реалізації у 2021-2023 роках, затвердженого рішенням четвертої сесії Чернігівської обласної ради восьмого скликання 20.04.2021 № 5-4/VIII;

діючим короткостроковим та середньостроковим галузевим державним та регіональним програмам.

3. Те, якою мірою документ державного планування визначає умови для реалізації видів діяльності або об’єктів, щодо яких законодавством передбачено здійснення процедури оцінки впливу на довкілля (зокрема, щодо визначення місцезнаходження, розміру, потужності або розміщення ресурсів)

В Програмі відповідно до стратегічних цілей визначаються цілі нижчого порядку – оперативні цілі та завдання, а також заходи з виконання Програми.

Головною метою Програми є покращення якості життя та добробуту мешканців, розв’язання їх спільних проблем, прискорення економічного розвитку територіальної громади, підвищення її конкурентоздатності та інвестиційної привабливості, створення умов для комфортного та гармонійного розвитку кожного мешканця.

Мета Програми досягається на основі визначених Стратегією стратегічних, оперативних цілей та завдань. Стратегією визначено три стратегічні цілі подальшого розвитку територіальної громади:

- 1) прискорення економічного розвитку територіальної громади та створення нових робочих місць;
- 2) створення комфортних та безпечних умов для проживання;
- 3) створення сприятливих умов для гармонійного розвитку та самореалізації людини в громаді.

Так, в рамках стратегічної цілі 1 “Прискорення економічного розвитку територіальної громади та створення нових робочих місць” Програмою передбачені завдання за наступними оперативними цілями:

1.1. “Сприятливий інвестиційний клімат в територіальній громаді”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

провести інвентаризацію ресурсів та активів територіальної громади. Забезпечити територіальну громаду та її населені пункти актуальною містобудівною документацією;

підвищити інвестиційну привабливість території за рахунок сприяння розбудові відповідних об’єктів інфраструктури та забезпечення необхідними енергоресурсами (зокрема, приєднання до мереж (об’єктів) електроенергетики тощо).

1.2. “Стимулювання розвитку сільського господарства та переробної промисловості”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

створити комунальне підприємство з вирощування (виробництва) і переробки сільськогосподарської продукції;

сприяти розвитку різних форм кооперації, фермерства, забезпечення доступності ринків збуту для малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції, інфраструктури для зберігання сільськогосподарської продукції; запровадження нових технологій та обладнання для переробки сільськогосподарської сировини;

розробити та забезпечити реалізацію Програми агропромислового розвитку територіальної громади, основними завданнями якої, зокрема, мають бути:

- збереження, відтворення та підвищення родючості ґрунтів;
- розвиток виробництва органічної сільськогосподарської продукції;
- підтримка розвитку галузі тваринництва, наріснення поголів’я ВРХ;
- стимулювання створення міні-виробництв з глибокої переробки сільськогосподарської продукції;
- розвиток інфраструктури аграрного ринку, обслуговуючої кооперації;
- підтримка та розвиток особистих селянських господарств;
- проведення інформаційно-роз’яснювальної роботи, поширення серед суб’єктів господарювання всіх форм власності, широких верств населення інформації, інформації з основних питань розвитку агропромислового виробництва;
- проведення семінарів-навчань з питань прогресивних технологій ведення галузі агропромислового комплексу;

сприяти підвищенню конкурентоздатності місцевих виробників с/г продукції;

створити умови для розвитку садівництва.

1.3. “Розвиток малого та середнього підприємництва”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

створити інфраструктуру підтримки бізнесу;

стимулювати розвиток підприємництва, включаючи надання підтримки для започаткування власної справи;

сприяти розвитку інноваційних малих та середніх підприємств, що запроваджують інновації.

1.4. “Розвиток туризму”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

підтримати реалізацію проектів щодо розвитку зеленого / сільського туризму;

удосконалити туристичну інфраструктуру.

В рамках стратегічної цілі 2 “Створення комфортних та безпечних умов для проживання” Програмою передбачені завдання за наступними оперативними цілями:

2.1. “Покращення транспортного сполучення і якості доріг в територіальній громаді”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

привести у належний стан автомобільні дороги, насамперед тих, якими здійснюється довозення учнів до опорних закладів загальної середньої освіти, а також громадян до закладів охорони здоров’я;

відремонтувати автомобільні дороги між сільськими населеними пунктами територіальної громади;

запровадити транспортне сполучення між сільськими населеними пунктами територіальної громади (запровадження маршрутів, залучення приватних перевізників, придбання транспортних засобів);

провести ремонт вулиць, побудувати тротуари.

2.2. “Благоустрій населених пунктів територіальної громади”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

провести благоустрій парків, скверів;

побудувати нові та оновити існуючі дитячі майданчики;

побудувати спортивні майданчики, стадіони, облаштувати місця для занять спортом;

облаштувати місця для відпочинку, в тому числі поблизу водойм та громадських місць для купання, занять фізичною культурою і спортом, проведення культурних та інших заходів;

побудувати, реконструювати та провести ремонт мереж вуличного освітлення.

2.3. “Покращення доступу населення до питної води та підвищення якості житлово-комунальних послуг”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

забезпечити населення доступом до якісної (безпечної) питної води;

здійснити заходи з розвитку, санації та ревіталізації системи централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, забезпечення доступності якісних послуг у цій сфері, зокрема шляхом будівництва нових систем з використанням новітніх технологій, реконструкції існуючих з урахуванням потреби територіальної громади;

забезпечити підведення стратегічно важливих мереж водопостачання і водовідведення до господарств в населених пунктах громади;

сприяти залученню інвестицій на засадах державно-приватного партнерства у технічне переобладнання (модернізацію) інженерної інфраструктури житлово-комунального господарства (у тому числі впровадження сучасних технологій та обладнання у сфері водопостачання, водовідведення, тепlopостачання, поводження з твердими побутовими відходами);

створити та впровадити систему надання комунальних послуг, наближену до потреб населення;

впровадити енергоефективні та ресурсозберігаючі технології у закладах соціальної інфраструктури територіальної громади; сприяти створенню моделі “енергоефективна громада”, спрямованої на першочергове впорядкування об’єктів комунальної власності;

вдосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами, забезпечити проведення роз’яснювальної роботи з підвищення рівня поінформованості населення щодо управління відходами;

підвищити рівень охоплення послугами з вивезення твердих побутових відходів у територіальній громаді;

запровадити пілотні проекти із роздільного збирання (сортування) побутових відходів на базі шкільних закладів, інших об’єктів соціальної інфраструктури.

2.5. “Охорона довкілля та екологічна безпека”, яку передбачається досягти шляхом виконання, зокрема, таких завдань:

сприяти збільшенню площі територій та об’єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

забезпечити охорону земель, відтворення екосистем, удосконалення структури земельних угідь та напрямів господарської діяльності з метою формування оптимального співвідношення земельних угідь, підтримання екологічної безпеки і рівноваги території та досягнення нейтрального рівня деградації земель;

проводити заходи екологічної освіти, просвітницької діяльності з метою формування культури споживання та поваги до навколишнього природного середовища;

залучити жителів територіальної громади до вирішення екологічних проблем;

проводити постійно заходи із заліснення, висаджування дерев на території територіальної громади, залучати до цих заходів молодь;

сприяти впровадженню системи біологічного очищення побутових та промислових стоків на рівні територіальної громади для забезпечення екологічної безпеки.

4. Ймовірні наслідки:

В ході здійснення стратегічної екологічної оцінки буде оцінено ймовірні наслідки реалізації Програми, зокрема, мають бути оцінені наслідки для таких компонентів:

а) наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я населення:

- клімат і мікроклімат;
- геологічне середовище, ґрунти і земельні ресурси;
- атмосферне повітря;
- водні ресурси;
- відходи;
- наслідки для здоров'я населення;
- соціальне та техногенне середовище.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки буде оцінено ймовірні наслідки від об'єктів інфраструктури, що пропонуються відповідно до Програми, на здоров'я населення.

б) наслідки для територій з природоохоронним статусом:

На території громади знаходяться заповідні урочища, заказники, дендрологічні парки місцевого значення:

дендрологічний парк “Прилуцький” площею 11,9 га;

заказник “Приміське” (197 га) державного підприємства “Прилуцьке лісове господарство”;

ентомологічний заказник “Охинський” (23 га) у Охінківському старостинському окрузі;

2 ландшафтних заказника: “Засенкове” площею 21 га у Білорічицькому старостинському окрузі; “Бакумова гора” площею 16 га у Дідовецькому старостинському окрузі; «Берізки» площею 6,5 га в Ряшківському старостинському окрузі

6 гідрологічних заказників: “Бунилівське” (1370,9 га) у Охінківському, Валківському та Переволочнянському старостинських округах; “Гетьманщина-Свидок” (1303 га) у Погребівському та Піддубівському старостинських округах; “Густинський” (873,9 га) у Замістянському та Дідовецькому старостинських округах; “Заїздський” (1450 га) у Заїздському та Лісовосорочинському старостинських округах; “Пирогівський” (259 га) в адміністративному центрі громади; “Ряшківський” (425 га) в Ряшківському старостинському окрузі.

в) транскордонні наслідки для довкілля, у тому числі для здоров'я аселення:

Реалізація Програми не чинитиме транскордонного впливу на елементи довкілля, тому відсутня потреба в оцінці транскордонних наслідків

5. Виправдані альтернативи, які необхідно розглянути, зокрема якщо документ державного планування не буде ухвалено:

У зв'язку з тим, що повноваження сільських, селищних, міських рад щодо затвердження програм соціально-економічного та культурного розвитку громад

визначені Законом України “Про місцеве самоврядування в Україні”, альтернативу щодо незатвердження Програми розглядати не доцільно.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки проекту Програми доцільно проаналізувати виправдані альтернативи прийняття управлінських рішень, з урахуванням ймовірних наслідків реалізації Програми для довкілля, у тому числі для здоров’я людей.

При цьому, доцільно розглянути дві основні альтернативи:

альтернатива 1. Затвердження Програми у запропонованій редакції в цілому;

альтернатива 2. Затвердження Програми з урахуванням змін, які будуть запропоновані за результатами проведення стратегічної екологічної оцінки.

6. Дослідження, які необхідно провести, методи і критерії, що використовуватимуться під час стратегічної екологічної оцінки

Під час підготовки звіту стратегічної екологічної оцінки необхідно провести такі дослідження: визначити доцільність і прийнятність планової діяльності і обґрунтування технічних, організаційних та інших заходів щодо забезпечення безпеки довкілля, оцінити вплив на довкілля в період реалізації заходів, дати прогноз впливу на довкілля, виходячи із особливостей планової діяльності з урахуванням природних, соціальних та техногенних умов.

Враховуючи фактичну недостатність наявних статистичних даних на рівні сільських територіальних громад, для проведення стратегічної екологічної оцінки може бути використана наступна інформація:

регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в області;

екологічний паспорт Чернігівської області;

статистична інформація;

інформація, яка включена в інші акти законодавства, які мають відношення до проекту документа державного планування;

дані моніторингу стану довкілля (у разі наявності);

експертні оцінки;

інша доступна інформація.

Під час проведення стратегічної екологічної оцінки будуть застосовані такі аналітичні методи:

- порівняльний аналіз;

- аналіз тенденцій.

Також будуть використані такі методи участі громадськості, як інформування, консультування, коментування, обговорення.

7. Заходи, які передбачається розглянути для запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків виконання документа державного планування.

Під час здійснення стратегічної екологічної оцінки передбачається розглянути заходи із запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків для довкілля, визначені законодавством.

Так, Закон України “Про охорону навколишнього природного середовища” визначає загальні вимоги в галузі охорони навколишнього середовища. Законом встановлено, що використання природних ресурсів громадянами, підприємствами, установами та організаціями здійснюється з додержанням обов’язкових екологічних вимог:

- а) раціонального і економного використання природних ресурсів на основі широкого застосування новітніх технологій;
- б) здійснення заходів щодо запобігання псуванню, забрудненню, виснаженню природних ресурсів, негативному впливу на стан навколишнього природного середовища;
- в) здійснення заходів щодо відтворення відновлюваних природних ресурсів;
- г) застосування біологічних, хімічних та інших методів поліпшення якості природних ресурсів, які забезпечують охорону навколишнього природного середовища і безпеку здоров’я населення;
- д) збереження територій та об’єктів природно-заповідного фонду, а також інших територій, що підлягають особливій охороні;
- е) здійснення господарської та іншої діяльності без порушення екологічних прав інших осіб;
- є) здійснення заходів щодо збереження і невиснажливого використання біологічного різноманіття під час провадження діяльності, пов’язаної з поводженням з генетично модифікованими організмами.

Також будуть враховані заходи щодо раціонального використання природних ресурсів, збереження особливо цінних та унікальних природних комплексів і забезпечення екологічної безпеки, передбачені іншими законодавчими актами у сфері охорони довкілля.

Заходи, спрямовані на запобігання, зменшення та пом’якшення негативних наслідків для здоров’я населення, визначатимуться відповідно до вимог Закону України “Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення”.

8. Пропозиції щодо структури та змісту звіту про стратегічну екологічну оцінку

Структура звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту Програми враховуватиме вимоги статті 11 Закону України “Про стратегічну екологічну оцінку” та включатиме наступну інформацію:

- 1) зміст та основні цілі документа державного планування, його зв’язок з іншими документами державного планування;
- 2) характеристику поточного стану довкілля, у тому числі здоров’я населення, та прогнозні зміни цього стану, якщо документ державного планування не буде затверджено (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 3) характеристику стану довкілля, умов життєдіяльності населення та стану його здоров’я на територіях, які ймовірно зазнають впливу (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);
- 4) екологічні проблеми, у тому числі ризики впливу на здоров’я населення, які стосуються документа державного планування, зокрема щодо територій з

природоохоронним статусом (за адміністративними даними, статистичною інформацією та результатами досліджень);

5) зобов'язання у сфері охорони довкілля, у тому числі пов'язані із запобіганням негативному впливу на здоров'я населення, встановлені на міжнародному, державному та інших рівнях, що стосуються документа державного планування, а також шляхи врахування таких зобов'язань під час підготовки документа державного планування;

б) опис наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення, у тому числі вторинних, кумулятивних, синергічних, коротко-, середньо- та довгострокових (1, 3-5 та 10-15 років відповідно, а за необхідності - 50-100 років), постійних і тимчасових, позитивних і негативних наслідків;

7) заходи, що передбачається вжити для запобігання, зменшення та пом'якшення негативних наслідків виконання документа державного планування;

8) обґрунтування вибору виправданих альтернатив, що розглядалися, опис способу, в який здійснювалася стратегічна екологічна оцінка, у тому числі будь-які ускладнення (недостатність інформації та технічних засобів під час здійснення такої оцінки);

9) заходи, передбачені для здійснення моніторингу наслідків виконання документа державного планування для довкілля, у тому числі для здоров'я населення;

10) опис ймовірних транскордонних наслідків для довкілля, у тому числі для здоров'я населення (за наявності);

11) резюме нетехнічного характеру інформації, передбаченої пунктами 1-10 цієї частини, розраховане на широку аудиторію.

9. Орган, до якого подаються зауваження і пропозиції, та строки їх подання.

Зауваження і пропозиції до Заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки проекту Програми подаються до виконавчого комітету Сухополов'янської сільської територіальної громади (17542 Чернігівська область, Прилуцький район, с. Сухополова, вул. Чернігівська, буд. 32).

Відповідальна особа: перший заступник Сухополов'янського сільського голови Тарасенко А. В., тел. (095) 543-91-69, ts4job@ukr.net.

Строк подання зауважень і пропозицій становить 15 днів з дати оприлюднення заяви про визначення обсягу стратегічної екологічної оцінки у встановленому порядку (до 5 січня 2022 року).